

פרשת עקב

וירעיבך ויאכילך את המן (ח, ג)

לכאורה הוא תרתי דסתרי, דאם היו רעבים מהו שהמשיך ואמר שאכילו את המן, והא כיון שאכלו הלא לא היו רעבים.

ובדעת זקנים מבעלי התוס' מפרש שאף שהיה להם מן, מ"מ אין זה פת בסלו שהרי כל יום צריכים מחדש לצאת וללקטו, ובגמ' אמרי' דמי שאין לו פת בסלו הרי הוא רעב.

ועוד יל"פ דאף שודאי אכלו את המן, מ"מ לא היה המן 'משביעם' אלא כדי קיום הגוף שיוכלו לעמול בתורה, וכמ"ש הר"מ דיש לאכול ב' שליש ממה שנצרך, והיינו דל"צ לחוש תחושת שובע אלא לקיים הגוף, וזה מה שהיה במן.

ואין להקשות, דא"כ כיצד היו מברכין ברכת המזון, הלא מדאורייתא אין מברכין רק כשאוכלים כדי שביעה ושבעים מהמזון והכא לא השביע, די"ל דזה מיקרי שבע לענין ברכהמ"ז, דודאי הוא דהאוכל ב' שליש ממה שנצרך דמברך ברכהמ"ז.

מיהו האחרונים דנו מטעמים אחרים שלא יהא שם ברכהמ"ז, דהא דקי"ל דאין מברכין כ"ז שלא נתעכל במעיו, וזה הלא מיד היה מתעכל, ויעוי' בחז"א בזה, ועוד דנו שהרי אין מברכין ברכהמ"ז אלא על ה' מיני דגן, וזה היה חומר רוחני ואינו מה' המינים.

והנה בילקוט ראובני מבואר דהבהמות היו אוכלות מהעשבים שהטל הנשאר היה מוציא מהאדמה, והם ודאי היו שבעות לגמרי שכן העשבים הללו אינו חומר רוחני בהמן שאינו אלא לקיום הגוף, אלא הוא עשבים ממש

מקור: רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א